

ת"פ (רחובות) 20333-03-21 - מדינת ישראל נ' יהודה כהן

ת"פ (רחובות) 20333-03-21 - מדינת ישראל נ' יהודה כהן

ת"פ (רחובות) 20333-03-21

ת"פ (רחובות) 49074-01-21

מדינת ישראל

נגד

יהודה כהן

בית משפט השלום ברחובות

[19.06.2024]

כבוד השופטת קרן וקסלר

גזר דין

1. גזר הדין עוסק בעונש הראוי לנאשם, גבר בן 68, בעל עבר פלילי מכביד, שלחובתו מספר מאסרים על תנאי בני הפעלה, אשר הורשע בצבר של עבירות מתחום הרכוש, הסמים והנהיגה. מזה כשלוש שנים משולב הנאשם בהליך שיקומי, לאחר שעבר גמילה בקהילה טיפולית סגורה. כעת יש להכריע האם יש מקום להשית על הנאשם עונש מאסר כעתירת המאשימה, או שמא לחרוג באופן משמעותי ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולהשית על הנאשם עונש קל שאינו בין כותלי בין הסוהר.

2. ביום 13.4.22 הורשע הנאשם על פי הודאתו בארבעה כתבי אישום שתוקנו במסגרת הסדר טיעון דיוני. בהתאם להבנות בין הצדדים הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. לא התגבשה הסכמה לעניין העונש.

א. ת"פ 34829-01-21

על פי האישום הראשון, בתאריך 5.12.19 נהג הנאשם ברכב יחד עם אחר, כשהוא נתון תחת השפעת סמים מסוכנים מסוג קוקאין, מתדון ואופיום. בנסיבות אלה החזיק הנאשם במשענת היד ברכב, בתוך שתי שקיות, סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 0.2418 גרם. בהמשך לכך, במהלך חפוש שנערך על גופו של הנאשם נמצא כי החזיק בסמוך לרכב 6 שקיות נוספות ובתוכן סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 0.732 גרם.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בהחזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים) ובנהיגה תחת השפעת סמים, לפי תקנה 26(2) בתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

על פי האישום השני, בהמשך למתואר באישום הראשון במסגרת חיפוש שנערך בביתו מכוח צו, נתפס בביתו של הנאשם, במספר מקומות, סם מסוכן מסוג הרואין במשקל כולל של 2.2738 גרם. בגין האמור הורשע הנאשם בהחזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו- 7(ג) סיפא בפקודת הסמים המסוכנים.

על פי האישום השלישי, במועד הרלוונטי היה הנאשם נתון בתנאים מגבילים ובכללם מעצר בית מלא ללא פיקוח בהתאם להחלטת בית המשפט במ"י 17613-12-19 מיום 12.12.19. בתאריך 17.12.19 שהה הנאשם בתל אביב בניגוד לתנאים שנקבעו בהוראה החוקית.

בגין מעשה זה הורשע הנאשם בעבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(ב) בחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

ב. ת"פ 49074-01-21

ביום 20.1.20 הודע לנאשם שהוא פסול מלהחזיק רישיון נהיגה על פי החלטה מנהלית של קצינת משטרה. הפסילה הייתה בתוקף במועד הרלוונטי שכן הנאשם לא הפקיד את רישיון הנהיגה שלו בתחנת המשטרה עד לאירוע מושא כתב האישום (להלן: הפסילה המנהלית).

בתאריך 14.6.20 בסמוך לשעה 1:30, בהיותו בפסילה מנהלית וכשהוא תחת השפעה של סמים מסוכנים מסוג הרואין וקוקאין נהג הנאשם בעיר רחובות במהירות ובפראות, עבר בין נתיבים ולא נענה לקריאות שוטרים. בנסיבות אלה החזיק הנאשם ברכב סם מסוג הרואין במשקל כולל של 0.3446 גרם.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירות נהיגה פוחזת של רכב, לפי סעיף 338(א) בחוק העונשין; נהיגה תחת השפעת סמים, לפי סעיף 62(3) בפקודת התעבורה (נ"ח), תשכ"א, 1961 (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיף 10(א) בפקודת התעבורה והחזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו- 7(ג) סיפא בפקודת הסמים המסוכנים.

ג. ת"פ 20333-03-21

בתאריך 2.4.20 התפרץ הנאשם לרכב מסוג סיאט שחנה בעיר נס ציונה בדרך שאינה ידועה בכוונה לבצע גניבה או פשע. בנסיבות אלה, הכניס הנאשם ידו ונטל מתוך הרכב ארנק השייך למתלונן שהכיל בין היתר כרטיסי חיוב, תעודה מזהה ורישיון. בהמשך לכך הגיע הנאשם לתחנת דלק ורכש באמצעות אחד מכרטיסי החיוב שנטל 10 חפיסות סיגריות ונוזל לניקוי שמשות בשווי כולל של 395 ₪.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב לפי סעיף 413 בחוק העונשין, בעבירה של גניבה, לפי סעיף 384 בחוק העונשין ובעבירה של הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 רישא בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986.

ת"פ 15667-06-21

בהתאם למתואר באישום הראשון, בתאריך 1.6.21 סמוך לשעה 12:15 נכנס הנאשם לרכב מסוג מיצובישי בכך שפתח את דלת הרכב שהייתה סגורה אך לא נעולה ונכנס לתוכו. הנאשם נטל מתוך הרכב ארנק ששייך למתלונן ובו תעודת זהות, כרטיסי אשראי ו- 500 ₪ ואז עזב את המקום.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם פריצה לרכב בכוונה לגנוב לפי סעיף 413 סיפא בחוק העונשין ובעבירה של גניבה מרכב, לפי סעיף 413ד(א) בחוק העונשין.

על פי המתואר באישום השני, בהמשך למתואר לעיל, בתאריך 3.6.21 אותר הנאשם על ידי כוח משטרת בעיר נס ציונה. בנסיבות אלה, החזיק הנאשם בארנקו סם מסוכן מסוג הרואין במשך 0.0578 גרם נטו.

בגין מעשה זה הורשע הנאשם בהחזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו- 7(ג) סיפא בפקודת הסמים. תסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגשו שישה תסקירים.

4. תסקיר מיום 13.7.2022 גולל את קורותיו של הנאשם. הנאשם יליד 1956, גרוש ואב לשני ילדים בוגרים. הנאשם סיים 8 שנות לימוד, בגיל המתאים התגייס לצה"ל אולם עוד בהיותו חייל נדון לריצוי מאסר בעבירת סמים ובהמשך לכך שוחרר מהשירות בשל אי התאמה. לאורך חייו התקשה הנאשם להשתלב במעגל התעסוקתי נוכח ניהול אורח חיים שולי והתמכרותו. בשנים 2012-2018 לדבריו הצליח לקיים יציבות במישור התעסוקתי בחברה בה עבד כנהג. הנאשם תאר חשיפה לסמים ולאכזריות בגיל הנעורים על רקע ומשחקי הימורים. לפני כ- 12 שנים, בעקבות משבר ופגיעה רגשית שחוה, העמיק את התמכרותו תוך שימוש בסמים "קשים" - הרואין וקוקאין. בשנת 2012 השתלב בטיפול קצר מועד באשפוזית והצליח לאורך כ- 7 שנים להימנע מצריכת סמים, אולם לאחר מכן חזר לשימוש התמכרותי וכן למעורבות בפלילים. הנאשם תאר נתק מאמו ומילדיו נוכח נסיגתו לסמים והתנהגותו השולית.

ביחס לעבירות, הנאשם נטל אחריות על מעשיו וגילה הבנה ברמה הקונקרטית לפסול שבהתנהלותו, אך יחד עם זאת השליך התנהלותו הבעייתית על גורמים חיצוניים ועל התמכרותו לסמים.

- בתאריך 2.11.21 שוחרר הנאשם במסגרת תיק המעצר לקהילה הטיפולית "רוח מדבר בתנאי המקום". על פי דיווח גורמי הטיפול הקהילה הנאשם השתלב בטיפול, אך התנהל באופן פוגעני ושהותו התאפיינה בבעיות משמעת, כאשר נטה להדוף ולהשליך אחריות לגורמי חיצוניים. בצד זאת, הצליח גם להתבונן בהתנהלותו הבעייתית ולייצר תהליך איטי והדרגתי בו הכיר באופן ראשוני בדפוסי התנהגותו ונראה שמביע מוטיבציה לקדם בהם שינוי. ביום 2.8.22 השתלב הנאשם בהוסטל הקהילה, שם נדרש לעבוד במשרה מלאה, לצאת לפגישות תמיכה למכורים, להשתתף בקבוצות לעזרה עצמית שמתקיימות בהוסטל וכן לקחת חלק בניהול הבית.
- בסיכום התסקיר הביע שירות המבחן התרשמותו כי הנאשם לוקח חלק בטיפול אינטנסיבי במסגרתו משתף פעולה בהתאם ליכולותיו ומביע מוטיבציה להמשך הטיפול. בנסיבות אלה, סבר שירות המבחן כי טרם בשלה העת לסיום ההליך וניתנה המלצה לדחיית הדיון על מנת לבחון את ההתקדמות טיפול לתקופה נוספת.
5. בתסקיר שני מיום 25.10.22 עדכן שירות המבחן כי ברמה התפקודית עומד הנאשם בנדרש ממנו במסגרת ההוסטל, לרבות במטלות שונות כגון השתתפות במסגרת תעסוקתית- באופן חלקי מפאת גילו, השתתפות במטלות הבית והגעה לשיחות בזמן. ברמה הטיפולית תארו גורמי הטיפול תסכול שחש הנאשם מהתמודדותו המורכבת עם מצבו הכלכלי ובעיותיו הבריאותיות, כשניכר שהוא מתמודד עמם בגפו ללא גורמי תמיכה משמעותיים. עוד צוין, שהנאשם מתקשה להציב לעצמו מטרות במסגרת ההליך הטיפולי לצורך קידום שינוי משמעותי בחייו. הטיפול בהוסטל צפוי להסתיים בתוך 3 חודשים ולנאשם אין תכנית מגובשת להתמודדותו עם דרך עצמאית בהמשך. על רקע האמור, כאשר הנאשם נמצא בהליכים ראשוניים לגיבוש חייו ומגלה אמביוולנטיות בכל הקשור להמשך החזקה של מסגרת טיפולית יציבה ומארגנת דוגמת יחידה עירונית ובפרט שחסר מערכות תמיכה בחייו, התבקשה דחייה נוספת על מנת לפעול לסייע לנאשם לגבש תכנית המשכית.
6. מתסקיר שלישי מיום 7.2.23 עלה כי בתקופת הדחייה פנה הנאשם ללשכת הרווחה בנס ציונה וממתין להשתלב בטיפול ביחידה העירונית בתחום ההתמכרויות. כן נבחנת אפשרות לשלבו במסגרת הוסטל "אביבים", הנותן מענה שיקומי ותעסוקתי לדרי רחוב ונפגעי התמכרויות. שוב התבקשה דחיה על מנת לבחון את שיתוף הפעולה של הנאשם ואת יכולתו להיתרם מהליך טיפולי.
7. בתסקיר רביעי מיום 16.5.23 עדכן שירות המבחן כי הנאשם שכר דירה עם שותף ועובד במשרה חלקית בתחום השמירה. לאורך התקופה נעשו ניסיונות לבחון את השתלבותו של הנאשם בהוסטלים שונים לדרי רחוב אך הנאשם לא התקבל בשל בדיקות לאיתור ממצאי סם שהראו שרידי סם מסוג אופיאטיים. בשבועות האחרונים, הוצע לנאשם להשתלב במסגרת חירום למבוגרים, אך הנאשם הביע התנגדות להשתלב שוב במסגרת טיפולית סגורה ובחר להישאר בדירה השכורה. בשבוע האחרון פנה ליחידה לטיפול בהתמכרויות בעיר ראשל"צ.

שירות המבחן ציין כי הנאשם התקשה למסור בדיקות לאיתור ממצאי סמים באופן רציף ולא פעם נעדר מהבדיקה מסיבות שונות וזאת לצד ביטולים בקיום הבדיקות בשל סיבות הקשורות בשירות המבחן ובתקופת החגים. בבדיקות שמסר במועדים 14.3.23 ו- 21.3.23 נמצאו שרידי סם, כאשר קיימת חוסר בהירות אם אחד מהם הוא כתוצאה מטיפול תרופתי אותו נוטל בהמלצת פסיכיאטר. עוד צוין כי בבדיקה שלישית לא נמצאו כלל שרידי סם באופן שאינו תואם לנטילת טיפול תרופתי קבוע כפי שטען ובפרט כאשר לדברי הנאשם לא ערך שינוי בנטילת הטיפול התרופתי שהומלץ לו. לשתי בדיקות בתחילת חודש מאי לא הגיע הנאשם, כך שאין תמונה ברורה בנוגע לשימוש בחומרים ממכרים. נוכח האמור ובשים לב למוטיבציה חיצונית ומילולית שמבטא הנאשם לקדם יציבו בחייו ולהשתלב במסגרת טיפולית ומנגד- קשייו במסירת בדיקות שתן ואי- לקיחת חלק במסגרת טיפולית קבועה ויציבה, התבקשה דחיית הדיון בארבעה חודשים נוספים.

8. תסקיר חמישי ביום 20.8.23 תיאר שיפור משמעותי במצבו של הנאשם. הנאשם שמר על קשר רציף עם שירות המבחן במהלך תקופת הדחייה, שמר על תפקודו התעסוקתי בחברת שמירה וכן השתלב בחודש מאי בתהליך טיפולי מסודר ועקבי במסגרת היחידה העירונית לטיפול בהתמכרויות, בטיפול קבוצתי וכן בטיפול פרטני. בבדיקות שתן העידו על הימנעותו של הנאשם משימוש בסמים. הנאשם עבר להתגורר בהוסטל למכורים-נקיים והוא מקפיד להגיע למפגשי תמיכה קבוצתיים המיועדים למכורים אנונימיים מספר פעמים בשבוע. בשיחות שהתקיימו עמו תאר הנאשם התמדה ומחויבות לתהליך הטיפולי, רצון לשמור על ניקיון משימוש בסמים תוך קבלת כלים להתמודדות מיטבית יותר במסגרות חייו השונות. הנאשם חידש את הקשר עם אמו לאחר מספר שנים של נתק ועורך מאמצים לשקם את הקשר עמה. נוכח התקדמותו והתמדתו של הנאשם בתהליך הטיפולי ומאמציו לשמר את הישגיו, חיווה שירות המבחן דעתו כי לקשר הטיפולי אלמנט תומך מארגן ומציב גבול עבור הנאשם, שיש בו כדי לסייע לו בהליך הטיפולי בו מצוי וכן להפחתת הסיכון במצבו. בנסיבות אלה, סבר שירות המבחן כי ענישה בדמות מאסר בפועל עלולה להביא לנסיגה במצבו של הנאשם ודפוסי שימוש בסמים ולפיכך המליץ על הטלת עונש מאסר שירוצה על דרך של עבודות שירות, שיהווה עבור הנאשם מסגרת מארגנת בעלת גבולות ברורים ויציבים עבורו וזאת בצד צו מבחן למשך שנה. בהמשך לכך נדחה הדיון מספר פעמים, הן לצורך קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות והן על רקע מצב החירום עקב מלחמת "חרבות ברזל" ובקשת דחיה של ההגנה. בדיון שנערך 6.3.24 שנקבע לשמיעת הטענות לעונש הודיע הנאשם, שיוצג עד לשלב זה על ידי הסנגוריה הציבורית, ששכר את שירותיו של עו"ד פורר ומשכך ועל מנת לאפשר לסנגור להיערך כדבעי נדחה מועד הטענות לעונש ליום 8.5.24.

9. ביום 14.4.24 הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף וביוזמתו. בתסקיר נכתב כי במהלך הדחייה הממושכת, כשמונה חודשים מאז התסקיר האחרון, שמר הנאשם על קשר רציף עם שירות המבחן והמשך בטיפול באופן עקבי במסגרת היחידה להתמכרויות. הנאשם מוסר בדיקות שתן באופן קבוע, משתתף בקבוצת 12 צעדים, במפגשי NA ובחודשים האחרונים אף לקח על עצמו את תפקיד גזבר הארגון. אשר למצבו הרפואי, מסר כי מתמודד עם בעיות רפואיות שונות וזכאי לקצבת נכות ואובדן כושר עבודה מהביטוח הלאומי. גורמי הטיפול תארו כי על אף שהנאשם הוא אדם מבוגר בעל דפוסי התמכרות מושרשים, הצליח להיעזר בטיפול והוא מעוניין לערוך שינוי משמעותי בחייו. הנאשם מעלה בשיחות עמו תכנים משמעותיים ובהם התמודדות עם חיי היומיום והמחירים הכבדים של השימוש הממושך בסמים. הנאשם עוסק בזיהוי והבנה של רגשות, דפוסי ההתמכרות ודפוסי העברייניים. בסיום התסקיר חזר שירות המבחן על המלצתו בנוגע לצו מבחן. בצד זאת ובעניין הענישה הקונקרטי, נוכח מאמצים של הנאשם לקדם שינוי בחייו תקופה ממושכת של שלוש שנים בה משתף פעולה ומעמיק בהליך הטיפול, חיווה שירות המבחן דעתו כי בעיתו הנוכחי גם מאסר על דרך של עבודות שירות עלול לפגוע בהמשך התהליך המשמעותי בו מצוי הנאשם. נוכח מצבו הבריאותי הירוד, קשייו הכלכליים והיעדר מערכות תמיכה בסביבתו, המליץ שירות המבחן להעדיף אפיק שיקומי ולשקול הטלת צו של"צ, באופן שיאפשר לנאשם להמשיך להיות פנוי פיזית ורגשית לטיפול.
- תמצית טיעוני הצדדים
10. ב"כ המאשימה, עו"ד יעל גבעוני כוכבי, ביקשה לקבוע מתחם ענישה נפרד בנוגע לכל אחד מכתבי האישום: בת"פ 34829-01-21, מתחם הנע בין 9-20 חודשי מאסר; בת"פ 49074-01-21 מתחם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל; בת"פ 20333-03-21 מתחם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר; בת"פ 15667-06-21 מתחם הנע בין 8 ל-14 חודשי מאסר בפועל. בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים ובהם פגיעה ברכוש הציבור ובטחונו, והדגישה את הסיכון הממשי למשתמשים בדרך נוכח השילוב שעשה הנאשם בין שימוש בסמים קשים לנהיגה. עוד עמדה על הפגיעה בשלטון החוק, עת הפר הנאשם החלטה שיפוטית של בית המשפט וכן התעלם מהנחיות השוטרים אשר ניסו לעצור אותו מלבצע מעשיו. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנתה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי המכביד של הנאשם וכן להרשעותיו בתחום התעבורה. ב"כ המאשימה הטעימה כי הנאשם ריצה במהלך חייו מאסרים ממושכים ולא פחות מ-232 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח וכן נפסל מנהיגה פעמים רבות, וכיום תלויים ועומדים נגדו שלושה מאסרים על תנאי שהנם חבי הפעלה, ובכול אלה לא היה כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות.
11. ב"כ המאשימה אינה מתעלמת מההליך הטיפולי שעבר הנאשם אולם הפנתה לפרוטוקול הטיעונים לעונש מושא אחת מהרשעותיו האחרונות של הנאשם בת"פ 52204-08-19 מיום 24.12.20 אז הורשע הנאשם בצבר תיקים אותם צירף, ולדברי הנאשם אשר הצהיר על רצונות לעלות על דרך הישר, טען שהסם הוא ששלט בו ואמר שהוא נקי ומעוניין להמשיך בדרך הישרה בתוכנית NA ובתוכנית "12 הצעדים". ב"כ המאשימה סבורה כי ההליך השיקומי שעבר הנאשם אינו כזה ששינה את אורחות חייו באופן מוחלט באופן שיש בו כדי להביא להארכת המאסרים המותנים כפי שמבקשת ההגנה. לנוכח האמור, עמדת המאשימה היא כי יש להטיל על הנאשם עונש שלא יפחת מ-36 חודשי מאסר בפועל באופן שיכלול את הפעלת המאסרים המותנים, וזאת לצד מאסרים על תנאי, קנס משמעותי ופסילת רישיון הנהיגה לתקופה שלא תפחת מ-10 שנים.
12. מטעם ההגנה הוגש מכתב של ראש תחום התמכרויות ברשות העירונית למלחמה בסמים ובאלכוהול בראשון לציון בו נכתב כי הנאשם כיום נקי מסמים, עושה מאמצים מרובים כדי לשמור על ניקיונו ומגיע לטיפולים פרטניים וקבוצתיים (טלנ/2). כן הוגש מכתב מעו"ס היחידה להתמכרויות נושא תאריך 26.10.23 הממוען למוסד לביטוח לאומי, בו שטחה את נסיבותיו האישיות של הנאשם. עוד צוין כי מאז עזיבתו את הקהילה הטיפולית התגורר הנאשם במשך מספר חודשים ביחידת דיון בעיר ראשון לציון אותה חלק עם מכור- פעיל אולם מאחר שהיה ברור לנאשם שמגורים אלה מסכנים באופן ממשי את הליך הגמילה והשיקום, הוא עזב ועבר להתגורר בדירה אחרת. הנאשם סובל מבעיות רפואיות שונות, סוכרת וכן שיתוק בפניו עקב פגיעה עצבית. הוא טרוד מאד וחרד ממצבו הכלכלי ומעלה זאת באופן עקבי בטיפול. התמכרותו של הנאשם גבתה מחיר קשה ביותר אל מול היחסים עם אמו. לאחר החזרה לשימוש בשנת 2018 מכר את ביתה והיא ניתקה את הקשר עמו ובהתערבות הרשויות. כיום הנאשם מגיע לבקרה מדי שבוע ונמצא עמה בקשר טלפוני יומיומי, תחילה בליווי עו"ס וכיום מתוך רצון הדדי של שניהם. לבסוף נכתב כי יציבות ועקביות הם תנאים הכרחיים בתהליך השיקום והטיפול ובהיעדרם יימצא הנאשם בסיכון ממשי לחזור לשימוש פעיל (טלנ/1).

13. הסנגור, עו"ד ירון פורר, מיקד טיעונו בעתירה לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. נטען כי מדובר בנאשם מבוגר, שמעל 30 שנים נכנס ויוצא מתוך בית האסורים והיום עייף מאורח חייו העברייני ולקח החלטה "אסטרטגית" לשנות את חייו עם כל הקשיים. עוד עמד על חלוף הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם כעת, חלקן משנת 2019 ובמיוחד להיעדר פתיחת תיקים חדשים מאז הגשת כתב האישום. הסנגור עמד המניע לביצוע כלל העבירות, קרי, התמכרותו של הנאשם לסמים, שהינה מחולל פשיעה וטען כי הנאשם הוכיח את עצמו משך תקופה ארוכה והתגייס לטיפול אינטנסיבי וממושך, כמפורט בהרחבה בתסקירים. בתוך כך הפנה הסנגור לתסקיר האחרון שהוגש ביוזמן שירות המבחן ולאחר שלמעשה כבר הוגשה המלצת סופית וזאת בשל התקדמות נוספת במצבו של הנאשם וחשש שמא יאבד את מקום עבודתו. בהקשר זה הוסיף וטען כי גם ענישה מקלה בדמות עבודות שירות תסכן את מקור פרנסתו של הנאשם ולפיכך עתר לתת לנאשם הזדמנות מלאה וכלים על מנת לאפשר לו להצליח בשיקום. לבסוף ביקש הסנגור להימנע מפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם בשים לב לכך שהוא מוסר בדיקות שתן נקיות.

14. מפי הנאשם שמעתי את הדברים הבאים: "מר לי לשמוע את כל ההיסטוריה, התעייפתי, שמתי את הבית לקחתי עו"ד קיבלתי החזר מס שבח, אני גר בהוסטל מקבל 4,000 ₪, אני עובד בשמירה, עבדתי גם בחגים ואני אמשיך לעבוד, אני עושה שירות עושה צעדים והולך מפגשים ונותן בדיקות שתן. קצינת המבחן והעו"סית הן אלה שהחליטו מה שהחליטו. אין לי כוח אני עייפתי ואני מבקש הזדמנות לעלות על דרך. המציאות מראה לי מה שקרה לי בסוף, זה תחתית שלא האמנתי שאגיע אליה. תמיד אמא שלי דאגה לי בכל מקום, עכשיו אני מבקר אותה ובעבר לא היה לי קשר איתה, אני איתה המון לוקח אותה להתאוורר ואוכל איתה, היא בת 88, אני בן 68, אני לא חושב שיש לי עוד מקום להשתמש בסמים. צרם לי כששמעתי את כל העבר שלי, אבל זה מה שהיה, אין ילד רע יש ילד שרע לו, וזה מה שקרה לי... אני מאוד מצטער על מה שהיה ומבקש הזדמנות כי קשה לי מאוד".

דין

15. במעשיו פגע הנאשם ברכוש הזולת ובתחושת בטחונו האישי. עם זאת יש לציין כי עסקינן באירועים רגועים ולא מתוכננים, לא נלווה להן תחכום, מדובר בהתפרצויות פשוטות לרכב שלא כללו שימוש בחפצים או ציוד פריצה, ובוצעו על ידי הנאשם בלבד ללא שותפים.

16. למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של התפרצות לרכב וגניבה ראו רע"פ 4338/15 כהן נ' מדינת ישראל (23.6.15) שם הורשע המבקש הורשע בעבירות פריצה לרכב בניפוץ חלון, ניפוץ חלון הרכב וגניבת תיק ובו כרטיס אשראי, מסמכים ו-400 ₪ שהיו ברכב. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 4 חודשי מאסר לשנת מאסר בפועל וגזר את עונשו של המבקש ל-6 חודשי מאסר תוך שהפועל מאסר על תנאי במצטבר, לצד עונשים נלווים. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו;

עפ"ג (נצ' 21674-08-19) הייב נ' מדינת ישראל (23.10.19) - הנאשם הורשע בשלוש עבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב וגניבה, 5 עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ושתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב ובעבירות נוספות. בית משפט קבע כי מתחם העונש לאירוע ההתפרצות לרכב והגניבה נע בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר והשית על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל;

רע"פ 7362/14 אבו ריא נ' מדינת ישראל (4.11.14) - בית המשפט דחה בקשת רשות ערעור של הנאשם כנגד עונש מאסר בן 6 חודשים בעבודות שירות שהושת עליו בעקבות הרשעתו עבירות של פריצה לרכב במטרה לגנוב בצוותא וגניבה מרכב בצוותא, בכך שהתפרץ בצוותא עם אחר למשאית שהובילה טובין וגנב מתוכה 7 שעונים ושלושה זוגות נעליים;

רע"פ 2020/23 סוויסה נ' מדינת ישראל (12.3.23) - הנאשם הורשע בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב ובעבירת סיוע לפריצה לרכב וכן עבירה של גניבה ושתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקשירת קשר לעשות פשע. הנאשם סייע לקטין להיכנס לרכב שלא היה נעול וגנב מתוכו כרטיס חיוב שהעבירו לנאשם והשניים השתמשו בכרטיס להונות ב-12 הזדמנויות. באירוע אחר, הנאשם, יחד עם אחרים - קטינים, פרצו לרכב וגנבו מתוכו בצוותא כרטיסי אשראי, כסף מזומן וטאבלט תוך שימוש בכרטיס האשראי ב-7 הזדמנויות שונות. בית המשפט קבע כי מתחם העונש נע בין 9 חודשי מאסר ל-24 חודשי מאסר, אך משיקולי אחידות הענישה הוחלט להקל בעונשו ולהטיל עליו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד עונשם נלווים. בקשת רשות ערעור נדחתה. כן עיניתי בפסיקה שהגישה המאשימה: ת"פ (ראשל"צ) 30065-03-18 מדינת ישראל נ' בוחבוט (15.1.2019); ת"פ (כפ"ס) מדינת ישראל נ' עומרי (8.7.2019).

17. עוד הורשע הנאשם בכך שהחזיק במספר מועדים בסמים שנחשבים קשים מסוג הרואין וקוקאין ובכך פגע בצורך להגן על הציבור מפני הנזקים הנגרמים כתוצאה מהשימוש בסם. הנאשם אמנם פגע בהתנהגותו בעיקר בעצמו, אולם יצר סיכון ממשי לסביבה ולביטחון המשתמשים בדרך בכך שנהג תחת השפעת אותם סמים, כשבחלק מהמקרים היה זה בניגוד לפסילה מנהלית שהושתה עליו ובכך הפר גם את חשיבות הציות להוראות חוקיות. כך עשה גם במועד נוסף בו הפר תנאים מגבילים שהושתו עליו בהחלטת בית המשפט.

18. אין צורך להכביר מילים על הסיכון הטמון במי שנוהג תחת השפעת סמים כלפי המשתמשים בדרך. יפים לעניינו הדברים שנפסקו בע"פ 5297/07 איליה קנטורוביץ נ' מדינת ישראל (9.9.07) שם התייחס בית המשפט העליון לחומרת נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול: "עסקינן בתופעה מאיימת שיש להירתם ולהילחם למניעתה ולהגן על בטחון הציבור באמצעות הרחקת נהגים מסוכנים פורעי חוק מהכביש בכל דרך אפשרית (ראו בש"פ 1753/07 אבו רקייה נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 19.3.2007)). המבקש כאמור טוען, כי בנסיבות בהן הוא היה צלול בדעתו, על אף העובדה שריכוז האלכוהול היה כמעט פי שניים מהמותר, היה מקום לבוא לקראתו בעניין העונש. עם כל הכבוד, טענה זו אינה מקובלת עליי. מעשהו של המבקש חמור מאוד. במעשה זה, הוא יצר סכנה בכביש שעלולה הייתה לגבות מחיר פגיעה בגוף. באורח נס לא קופדו חייהם של המתהלכים כמו גם הנהגים בכביש. סכנה זו נגזרת מהתנהגותו".

19. ביחס למדיניות הענישה בעבירות של נהיגה תחת השפעת סמים ראו עפ"ג (מרכז) 59021-08-19 קקזנוב נ' מדינת ישראל (30.12.19), בו אושר מתחם ענישה שנע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר בפועל בעניינו של הנאשם בכך שנהג תחת השפעת סמים, לא נענה לקריאת שוטר ובהמשך ברח מהמקום בנסיעה מהירה ופזיזה תוך סיכון המשתמשים בדרך. המערער צירף תיקי החזקת סמים נוספים מסוג קנביס ו-MDMA בכמות לצריכה עצמית וכן קנביס במשקל 74 גרם שלא לצריכה עצמית. ערעור המדינה התקבל בנוגע לקביעת העונש בגדרי מתחם הענישה. על המערער, בעל עבר פלילי מכביד, הושתו 12 חודשי מאסר בפועל והופעל מאסר על תנאי כך שירצה סך הכול 16 חודשי מאסר, בצד עונשי מאסר על תנאי ופסילת רישיון.
20. נוכח השיקולים המפורטים עד כה, אני קובעת את מתחמי הענישה כדלקמן: בת"פ 34829-01-21 - בין 8 ל- 20 חודשי מאסר; בת"פ 49074-01-21 - בין 8 ל- 24 חודשי מאסר בפועל; בת"פ 20333-03-21 - מספר חודשים ועד 14 חודשי מאסר ובת"פ 15667-06-21 - בין מספר חודשי מאסר ועד 14 חודשי מאסר בפועל. לעונשים אלה יש לצרף עונשים נלווים בדמות מאסרים על תנאי ופסילה בפועל ועל תנאי. גזירת הדין בחריגה ממתחם העונש ההולם
21. עברו של הנאשם מכביד מאד. מדובר במי שאמתחתו 32 הרשעות קודמות פליליות, הראשונה שבהן בהיותו נער בשנת 1972 בעבירה של גניבה. את מאסרו הראשון ריצה בהיותו כבן 21 וכאמור בטיעוני המאשימה, ריצה עד כה כמעט 20 שנות מאסר במצטבר בין כותלי בין הסוהר. נוסף לכך, בעברו 69 הרשעות בתחום התעבורה. רוב העבירות בן הורשע הנאשם בעבר הן עבירות מתחום הרכוש, אך גם ניתן למצוא ביניהן גם עבירות אלימות חמורות, הפרת הוראה חוקית ועבירות נוספות. המאסרים הרבים שריצה הנאשם, חלקם ממושכים, לא הביאו אותו לחדול ממעשיו הרעים והוא שוב ופגע בציבור, פעם אחר פעם.
22. התוודעתי לנאשם לראשונה במסגרת הליך המעצר, לפני למעלה משלוש שנים, אז נעצר בגין התיק האחרון בזמן (ת"פ 15667-06-21). על אף שמדובר בתיק שנסיבות אינן מחייבות מעצר עד לתום ההליכים, לנאשם שהיה אז דר רחוב, לא הייתה אפשרות להציג חלופת מעצר, בהיעדר עורף משפחתי ונוכח הנתק בינו לבין משפחתו על רקע התמכרותו ארוכת השנים לסמים והתנהגותו הפוגענית.
23. הנאשם ביטא בפניי ובפני שירות המבחן את עייפותו מאורח החיים שניהל. יש לציין כי על אף שהצליח בעבר לשמור על ניקיון מסמים הרי שמעולם לא עבר עד כה הליך גמילה מסודר. בנסיבות אלה ועל אף הספק בדבר יכולתו של הנאשם להתמיד בטיפול, סברתי שיש לתת לו את ההזדמנות להשתלב בהליך כזה, שכלל שיצליח בו, יצא גם הציבור נשכר מכך ולא רק הנאשם. לפיכך ולאחר שהנאשם היה נתון במעצר מספר חודשים, הוריתי על שחרורו לקהילה הטיפולית "רוח מדבר".
24. הנאשם לא הכזיב. במשך כמעט שלוש שנים מאז שוחרר הוא התמיד בדרך השיקום. אכן, התסקירים הראשונים הצביעו על קשיים לא מעטים של הנאשם להסתגל לתנאי ההוסטל ולהשיל מעצמו את דפוסיו הישנים, אך אלה קשיים טבעיים וצפויים ממי שכמעט 50 שנים מנהל אורח חיים עברייני והתמכרותי.

25. אני סבורה שיש לזקוף לזכותו של הנאשם את העובדה שהצליח לשמור על ניקיון מסמים ולהתמיד בשיקום במסגרות שונות ומגוונות. במשך 3 שנים לא נפתחו נגדו תיקים חדשים והוא עשה מאמצים כבירים לשנות את אורחותיו והצליח בכך, הן במישור הטיפולי והן במישור התעסוקתי וביחסיו עם משפחתו.
26. על אף שעתירת המאשימה לעונש מאסר מכביד היא מובנת לנוכח העובדה שהנאשם לא הורתע עד היום מעונשים שהוטלו עליו, בחרתי הפעם לנקוט בדרך אחרת של שיקום, שהרי הגמול והעונש לא הביאו את הנאשם לחדול מביצוע עבירות. לכך יש להוסיף, כי לדעת גורמי הטיפול- דעה המקובלת עלי, השתתף מאסר בפועל על הנאשם בשלב זה תביא לנסיגה במצבו ועלולה להוריד לטמיון את ההישגים אליהם הגיע במאמצים כבירים.
27. סעיף 40ד. (א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". שיקולי השיקום אינם כמובן חזות הכול ולא ניתנה להם עדיפות ברורה על שיקולים אחרים, כגון שיקולי הרתעה והגנה על שלום הציבור רע"פ 3058/18 רחמילוב נ' מדינת ישראל (23.4.18); רע"פ 7658/18 זוהר נ' מדינת ישראל (1.11.2018), אולם בצד האמור, אם מצא בית המשפט כי יש לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, יש גם להקפיד לגזור את העונש באופן שלא יפגעו סיכויי השיקום (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018) (להלן: עניין קרנדל). בעניין קרנדל סקר בית המשפט את השיקולים המרכזיים להערכת סיכויי הסיכום של נאשם, וביניהם, המוטיבציה להשתקם; השלמת הליך טיפולי או הליך גמילה; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגע העבירה.
28. הכלי המרכזי להערכת סיכויי השיקום הוא תסקיר שירות המבחן ובענייננו התסקירים הרבים ובכלל זה התסקיר האחרון, שהוגש ביוזמת שירות המבחן, מלמדים על אותו שינוי עמוק אליו התכוון המחוקק. מבלי להתעלם ולו לרגע משיקולי ההלימה, בסופו של דבר מדובר בעבירות חסרות תחום שביצע הנאשם על רקע התמכרותו לסמים, כך שהסרת אלמנט השימוש בסם עשויה להביא לצמצום הסיכון להישנות עבירות נוספות.
29. אשר למאסרים על תנאי, על אף שהכלל הוא כי בית המשפט יצווה על הפעלת המאסר על תנאי ואילו הארכה או חידוש של מאסר על תנאי דורשים טעמים שיירשמו (סעיפים 55 ו-56 (א) בחוק העונשין), הרי שהמחוקק ראה לייחד הוראה הנוגעת להארכת נוספת של תקופת התנאי בעניינם של משתמשים בסמים בסעיף 85 בחוק העונשין הקובע כדלקמן:
- על אף הוראות סעיף 56(ב), רשאי בית המשפט שהרשיע אדם העובר טיפול למשתמשים בסמים, או שסיים טיפול כאמור, להשתמש בסמכותו לפי סעיף 56 יותר מפעם אחת, אם שוכנע כי לא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי משום שיש סיכוי לשיקומו של האדם, כי הפעלת המאסר על תנאי תסב לו נזק חמור, וכי אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי.
- (ב) בטרם יחליט על הארכה נוספת של תקופת התנאי, יבקש בית המשפט תסקיר של קצין מבחן על הנאשם, על מצב התקדמותו בטיפול, וכן, אם הוא מקבל טיפול במוסד, על המוסד שבו הוא מטופל.
- (ג) הארכה נוספת של תקופת התנאי, לפי סעיף זה, תלווה בצו מבחן כאמור בסיומן זה ובתנאים האמורים בו; על ההארכה הנוספת יחולו הוראות סעיף 56(ג).

30. עוד מצאתי להביא בהקשר זה את הדברים שנפסקו בע"פ 4517/04 מסארוה נ' מדינת ישראל, פסקי-דין, כרך נט, חלק שישי, תשס"ה/תשס"ו 2005 : "אמנם, ככל שהפעלת התנאי היא אוטומטית, כך גדל כוחו המרתיע של המאסר המותנה...אולם חרף זאת ניתן שיקול-הדעת לבית-המשפט שלא להפעילו כדי לאפשר לו, מקום שהצדק מחייב זאת, להעניק לנאשם הזדמנות נוספת ואחרונה לחזור לדרך הישר, וגם בחריג זה גלום עקרון ההרתעה".
31. כאמור בפתח גזר הדין, לנאשם ימלאו השנה 68 שנים. איני סבורה כי תהיינה לו הזדמנויות נוספות על זו שקיבל עתה במסגרת הליך זה והנאשם מודע לכך היטב. בגילו המתקדם, הנאשם כבר אינו מחזיק בבריאות טובה, הוא מתקיים מקצבה ועובד לפרנסתו. על רקע כלל הטעמים המפורטים לעיל, אני סבורה כי לא יהיה זה נכון להטיל עליו מאסר ולו בעבודות שירות אשר יגדע את פרנסתו ויפגע במקור היציבות המרכזי בחייו.
32. סיכומם של דברים מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש של של"צ בהיקף משמעותי לצד צו מבחן. על אף שהמלצת שירות המבחן היא לצו מבחן בן שנה, מצאתי לקבוע תקופה ארוכה יותר וזאת על מנת להעניק לנאשם מסגרת עוטפת ותומכת שתסייע לו בשיקומו. נוכח הארכת המאסרים על תנאי ברור לו לנאשם כי אם חלילה יחטא שוב, הרי שלא יהיה מנוס אלא לגזור את דינו למאסר ממושך.
33. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. אני מורה על חידוש מאסר מותנה בן 3 חודשים אשר הוטל על הנאשם בת"פ (רח') 43611-11-20 בגזר דין מיום 17.2.21 למשך שנתיים מהיום.
- ב. אני מורה על חידוש מאסרים מותנים בני 6 ו- 3 חודשים אשר הוטל על הנאשם בת"פ (ראשל"צ) 52204-08-19 בגזר דין מיום 24.12.20.
- ג. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה של נהיגה בפזיזות או נהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול למשך 3 שנים.
- ד. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה של הפרת הוראה חוקית למשך 3 שנים.
- ה. הנאשם יתחייב להימנע מעבירות בהן הורשע במשך שנתיים מהיום, וככל שיפר התחייבותו ישלם סך של 5,000 ₪.
- ו. הנאשם יבצע של"צ בהיקף 400 שעות לפי התוכנית שיגבש שירות המבחן בתוך 30 ימים. הזהרתי את הנאשם כי אם הוא לא ימלא אחר הוראות קצין המבחן ולא יבצע את השל"צ, ניתן יהיה לגזור את עונשו מחדש.
- ז. הנאשם יעמוד במבחן למשך שנתיים. הוסבר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן, ניתן יהיה לגזור את עונשו מחדש ולהוסיף על עונשו.
- ח. פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים, שתחל מהיום ותימנה במצטבר לכל פסילה אחרת.
- מוסבר לנאשם שהוא חייב להפקיד את רישונו במזכירות בית המשפט. לא יופקד הרישיון, תחל הפסילה במועד שנקבע לעיל, אך הפסילה לא תימנה כל עוד לא יופקד הרישיון ולכן לא תסתיים.
- לאור הצהרתו בפני כי רישונו הופקד בתיק אחר - תנפיק מזכירות בית המשפט אישור הפקדה מהיום/מיום שחרורו מהמאסר ללא צורך בהפקדת רישיון.
- ט. פסילה על תנאי למשך 12 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירות נהיגה ללא רישיון, נהיגה בזמן פסילה, עבירה של נהיגה בפזיזות או עבירה על פקודת הסמים, למשך שנתיים מסיום הפסילה בפועל.
- ניתן צו כללי למוצגים.
- זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז- לוד תוך 45 יום.
- המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.
- ניתן היום, י"ג סיוון תשפ"ד, 19 יוני 2024, בנוכחות הצדדים.